

ANKIETA DLA OSÓB KANDYDUJĄCYCH

na urząd Prezydenta/ki Miasta Krakowa

żywność • zdrowie publiczne • klimat • prawa zwierząt

Osoba kandydująca	Aleksandra Owca
Komitet / poparcie	Komitet Wyborczy Razem

☒ – odpowiedź zaznaczona przez osobę kandydującą ☐ – odpowiedź niezaznaczona

I. MIEJSKA POLITYKA ŻYWNOŚCIOWA

Kraków nie posiada dotychczas dokumentu strategicznego w zakresie żywności. W wielu miastach europejskich, takich jak Rzym, Amsterdam czy Mediolan, powołano rady ds. żywności oraz przyjęto miejskie pakty żywnościowe. Co istotne, w Polsce we wrześniu 2026 r. wchodzi w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 16 lutego 2026 r. dotyczące wyżywienia zbiorowego, które nakłada na poziomie lokalnym nowe obowiązki na placówki edukacyjne.

1 Czy jako Prezydent/ka Krakowa podejmie Pan/i działania na rzecz opracowania i przyjęcia Miejskiej Polityki Żywnościowej?

Prosimy o wybranie jednej odpowiedzi.

- ☒ **Tak – zobowiązuję się do opracowania dokumentu w ciągu pierwszych 2 lat kadencji**
- ☐ Tak – traktuję to jako cel, ale bez wiążącego harmonogramu
- ☐ Nie wiem – wymaga to analizy i konsultacji
- ☐ Nie – nie widzę potrzeby takiego dokumentu

2 Czy jako Prezydent/ka Krakowa powoła Pan/i Radę ds. Żywności (np. na wzór Food Policy Council w Rzymie) skupiającej przedstawicieli/ki organizacji społecznych, uczelni, lokalnych producentów/ek, ekspertów/ek i mieszkańców/ek?

Prosimy o wybranie jednej odpowiedzi.

- ☒ **Tak – zobowiązuję się do powołania Rady ds. Żywności w ciągu pierwszych 12 miesięcy kadencji**
- ☐ Tak – popieram taki kierunek, ale bez wiążącego terminu
- ☐ Nie wiem – wymaga to analizy i konsultacji
- ☐ Nie – nie planuję powołania takiego ciała

Popieram powołanie Rady ds. Żywności o społecznym charakterze działalności. Uważam, że powstanie przestrzeni wymiany pomysłów, opinii i wiedzy pomiędzy społeczeństwem obywatelskim, ekspertami a miejskimi instytucjami pozwoli na opracowanie porządnej polityki żywnościowej dla Krakowa.

3 Jeśli tak, jakie funkcje powinna pełnić Rada?

Prosimy zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi.

- ☐ opiniowanie miejskiej polityki żywnościowej
- ☒ **konsultowanie zamówień publicznych na żywność**
- ☒ **współpraca ze szkołami i przedszkolami**
- ☐ przeciwdziałanie marnowaniu żywności
- ☒ **rozwój lokalnych targów, jadalni i kooperatyw**
- ☐ edukacja żywieniowa mieszkańców/ek
- ☐ **Inne:**

4 Jakie działania podejmie Pan/i w celu wdrożenia nowych wymogów dotyczących żywienia zbiorowego w placówkach edukacyjnych podległych miastu w celu wdrożenia rozporządzenia Ministra Zdrowia z 16 lutego 2026 r.?

Prosimy zaznaczyć wszystkie odpowiedzi, które Pan/i popiera.

- ☒ audyt żywienia w szkołach i przedszkolach
- ☒ szkolenia dla dyrekcji, intendentów/ek i personelu kuchennego
- ☒ miejskie wytyczne dla szkół i przedszkoli
- ☒ wsparcie dietetyczne dla placówek
- ☒ zwiększenie udziału świeżej, sezonowej i lokalnej żywności
- ☒ zwiększenie dostępności pełnowartościowych posiłków roślinnych
- ☒ kontrola jakości posiłków i regularna ewaluacja
- ☒ konsultacje z rodzicami, uczniami/uczennicami i ekspertami/kami
- ☐ nie planuję dodatkowych działań poza minimum wymaganym prawem

Kraków popełnił ogromny błąd kiedy w okolicach 2012 roku zamknięto stołówki szkolne. W moim przekonaniu system agentów, a w niektórych przypadkach nawet zewnętrzny catering, to rozwiązanie, które wpływa negatywnie na jakość jedzenia w szkołach, a w konsekwencji na zdrowie dzieci. Chcę, żeby do krakowskich placówek wróciły kuchnie, gdzie przy współpracy z rodzicami oraz ekspertami będziemy w stanie wypracować najzdrowsze rozwiązania dla krakowskich dzieci.

II. ZAMÓWIENIA PUBLICZNE I DOSTĘP DO LOKALNEJ ŻYWNOSTCI

Miasto, poprzez zamówienia publiczne, catering, wydarzenia miejskie oraz instytucje publiczne, może wpływać na jakość żywności, wspierać lokalnych producentów/ki, ograniczać ślad środowiskowy oraz zwiększać dostępność zdrowych posiłków dla mieszkańców/ek.

5 Czy miasto powinno uwzględniać w kryteriach zamówień publicznych na żywność wymagania jakościowe i środowiskowe, np. produkcja lokalna, roślinna, sezonowość?

Prosimy o wybranie jednej odpowiedzi.

- ☒ Tak – i zamierzam wprowadzić takie kryteria
- ☐ Tak – w wybranych kategoriach zamówień
- ☐ Nie – zamówienia publiczne powinny kierować się głównie ceną
- ☐ Nie mam wyrobionego zdania w tej kwestii

Zamawiana żywność powinna być świeża, zdrowa, niskoprzetworzona, skupiona głównie na produktach roślinnych, warzywach i owocach. Gotowanie na miejscu z lokalnych produktów pozwoli wspierać lokalnych przedsiębiorców i równocześnie wywrze pozytywny wpływ na zdrowie dzieci.

6

Jak ocenia Pan/i obecny dostęp mieszkańców/ek Krakowa do świeżej, lokalnej i przystępnej cenowo żywności?

Prosimy o wybranie jednej odpowiedzi.

☐ bardzo dobrze

☒ **raczej dobrze**

☐ raczej źle

☐ bardzo źle

☐ nie mam wystarczającej wiedzy, aby ocenić

7

Jakie działania powinno podjąć miasto w zakresie dostęp mieszkańców/ek Krakowa do świeżej, lokalnej i przystępnej cenowo żywności?

Prosimy zaznaczyć maksymalnie 4 odpowiedzi.

☒ **rozwój targów i bazarów miejskich**

☒ **preferencyjne warunki dla lokalnych producentów/ek**

☒ **wsparcie jadłodzielni i inicjatyw ograniczających marnowanie żywności**

☒ **wsparcie kooperatyw spożywczych**

☐ programy żywnościowe – zdrowej żywności – dla osób w trudnej sytuacji materialnej

☐ kampanie edukacyjne dotyczące zdrowego i zrównoważonego odżywiania

☐ nie widzę potrzeby podejmowania nowych działań

☐ **Inne:**

8

Czy popiera Pan/i rozwijanie miejskiej sieci punktów dystrybucji żywności lokalnej, np. sklepów kooperatywnych, jadalni, jadalni?

Prosimy o wybranie jednej odpowiedzi.

- ☐ zdecydowanie nie
- ☐ raczej nie
- ☐ raczej tak
- ☒ **zdecydowanie tak**

III. ŻYWNOSĆ, ZDROWIE PUBLICZNE I KLIMAT

Sposób produkcji, dystrybucji i konsumpcji żywności ma znaczenie dla zdrowia publicznego, jakości życia mieszkańców/ek, przeciwdziałania ubóstwu żywnościowemu, ograniczania marnowania żywności oraz adaptacji miasta do zmian klimatu.

9

Czy żywność i sposób odżywiania powinny być jednym z elementów miejskiej polityki zdrowia publicznego Krakowa?

Prosimy o wybranie jednej odpowiedzi.

- ☐ Tak – powinny być jednym z priorytetów miejskiej polityki zdrowotnej
- ☒ **Tak – ale jako element uzupełniający**
- ☐ Nie wiem – wymaga to analizy
- ☐ Nie – miasto nie powinno zajmować się tym obszarem

Żywność i sposób odżywiania muszą być elementem polityki miejskiej. Wiele chorób i schorzeń występuje na skutek niezdrowego i nieodpowiednio zbilansowanego sposobu odżywiania. Jako miasto powinniśmy kształtować prawidłowe nawyki żywieniowe, tak aby mieszkańcy cieszyli się zdrowiem.

10

Do których grup miasto powinno kierować działania żywnościowe i edukacyjne w ramach miejskiej polityki zdrowia publicznego?

Prosimy zaznaczyć wszystkie właściwe odpowiedzi.

- ☒ **dzieci w żłobkach, przedszkolach i szkołach**
- ☒ **młodzież**
- ☒ **osoby starsze**
- ☒ **osoby w trudnej sytuacji materialnej**
- ☒ **osoby w kryzysie bezdomności**
- ☒ **osoby studiujące**
- ☒ **osoby z chorobami dietozależnymi**
- ☒ **cała społeczność miejska**

☐ nie planuję takich działań

11 Jakie działania uważa Pan/i za najważniejsze?

Prosimy zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi.

- ☐ edukacja żywieniowa w szkołach
- ☒ **poprawa jakości posiłków w placówkach miejskich**
- ☒ **zapewnienie dostępnych cenowo zdrowych posiłków**
- ☐ przeciwdziałanie otyłości i chorobom dietozależnym
- ☐ zwiększenie dostępności posiłków roślinnych
- ☒ **programy wsparcia żywnościowego dla osób zagrożonych ubóstwem**
- ☐ ograniczanie marnowania żywności
- ☐ **Inne:**

12 Czy uważa Pan/i, że żywność powinna być uwzględniona w Miejskim Planie Adaptacji do Zmian Klimatu Krakowa?

Prosimy o wybranie jednej odpowiedzi.

- ☐ Tak – i zobowiązuję się do jego aktualizacji w tym zakresie
- ☒ **Tak – ale ta decyzja wymaga szerszych konsultacji**
- ☐ Nie – klimat i żywność to odrębne obszary polityki
- ☐ Nie znam dokumentu / nie mam zdania

Produkcja żywności wpływa na zmiany klimatu w zróżnicowany sposób w zależności od jej źródła. Powinniśmy wprowadzać rozwiązania żywnościowe, które będą pozytywnie wpływać na klimat i środowisko, poprzez zapewnienie dostępu do zdrowych posiłków roślinnych i wybieranie lokalnych, oraz sezonowych produktów.

13

Czy miasto Kraków powinno systemowo współpracować z uczelniami wyższymi i organizacjami społecznymi w zakresie badań, edukacji i polityki żywnościowej?

Prosimy o wybranie jednej odpowiedzi.

- ☒ **Tak – miasto powinno stworzyć stały model takiej współpracy**
- ☐ Tak – ale tylko przy wybranych projektach
- ☐ Nie wiem – wymaga to analizy
- ☐ Nie – nie widzę potrzeby takiej współpracy

14

Jakie formy/zakres współpracy Pan/i popiera?

Prosimy zaznaczyć maksymalnie 4 odpowiedzi.

☒ badania dotyczące żywienia w szkołach i przedszkolach

☐ monitoring dostępności zdrowej i lokalnej żywności w dzielnicach

☐ kampanie edukacyjne dla mieszkańców/ek

☒ programy pilotażowe w placówkach miejskich

☒ współpraca przy opracowaniu Miejskiej Polityki Żywnościowej

☐ współpraca przy ograniczaniu marnowania żywności

☒ konsultacje społeczne i eksperckie

☐ granty/dotacje miejskie dla organizacji działających w obszarze żywności

☐ nie popieram takich działań

IV. DOBROSTAN I OCHRONA ZWIERZĄT W MIEŚCIE

Miasto Kraków nadal podpisuje umowy z dorożkarzami, pozwalając na kontynuowanie wykorzystywania koni ciągnących dorożki, pomimo zastrzeżeń dotyczących dobrostanu zwierząt. Miasto mierzy się również z wyzwaniami dotyczącymi obecności dzikich zwierząt w przestrzeni miejskiej, w tym ptaków, w szczególności gołębi i ptaków lęgowych, jeży, dzików.

15

Jakie jest Pana/i stanowisko wobec dalszego funkcjonowania dorożek konnych w centrum Krakowa?

Prosimy o wybranie jednej odpowiedzi.

☒ Jestem za całkowitym odejściem od dorożek konnych w centrum Krakowa

☐ Jestem za stopniowym wygaszaniem dorożek konnych i wprowadzeniem alternatyw

☐ Jestem za utrzymaniem dorożek, ale przy zastrzeżeniu zasad dobrostanu i kontroli

☐ Jestem za utrzymaniem obecnego modelu

☐ Nie mam jeszcze stanowiska w tej sprawie

16

Jeśli popiera Pan/i wygaszanie dorożek, w jakim terminie powinno to nastąpić?

Prosimy o wybranie jednej odpowiedzi.

☒ w ciągu pierwszego roku kadencji

☐ w ciągu 2 lat

☐ do końca kadencji

☐ bez określonego terminu

☐ nie dotyczy

Obecny przetarg dał im możliwość prowadzenia działalności do roku 2027 i do tego czasu będą mieli czas na przekwalifikowanie się i rozmowy z miastem na temat alternatywnych rozwiązań.

Jako prezydentka nie podpiszę nowych umów z dorożkarzami. Zanim dojdzie do wygaszenia tej działalności, miasto powinno aktywnie kontrolować każdą stajnię i monitorować stan koni.

17

Czy Kraków powinien przyjąć miejski program edukacji i ochrony dotyczący współistnienia ludzi z dzikimi zwierzętami miejskimi, takimi jak ptaki, jeże, dziki?

Prosimy o wybranie jednej odpowiedzi.

☒ Tak – powinien powstać kompleksowy program miejski

☐ Tak – ale wystarczą działania edukacyjne i informacyjne

☐ Nie wiem – wymaga to analizy

☐ Nie – nie widzę potrzeby takiego programu

18

Jakie działania powinny znaleźć się w takim programie?

Prosimy zaznaczyć maksymalnie 5 odpowiedzi.

- ☐ edukacja mieszkańców/ek, jak reagować na obecność dzikich zwierząt
- ☐ program ochrony ptaków w okresie lęgowym
- ☒ **ograniczanie szkodliwych praktyk, np. niewłaściwego dokarmiania**
- ☒ **standardy dla remontów budynków z uwzględnieniem ptaków**
- ☒ **tworzenie zielonych korytarzy i miejsc schronienia dla zwierząt**
- ☒ **szkolenia dla służb miejskich i zarządców nieruchomości**
- ☒ **całodobowy lub sezonowy punkt informacji/interwencji**
- ☐ współpraca z organizacjami zajmującymi się ochroną zwierząt
- ☐ nie popieram dodatkowych działań w tym zakresie

Prawa zwierząt są dla mnie bardzo ważne. Chcę projektować miasto z uwzględnieniem ich potrzeb i dobrostanu. Musimy eliminować szkodliwe praktyki w mieście, jak dokarmianie ptaków nieodpowiednim pożywieniem, czy nieuwzględnianie ich w architekturze miejskiej: Zwierzętom należy się prawo do schronienia i bezpiecznego przemieszczania przez zielone korytarze. Dla ich zdrowia i bezpieczeństwa całodobowy punkt interwencji jest niezbędny. Pomoże też mieszkankom i mieszkańcom, którzy znajdą zwierzę w potrzebie i będą chcieli mu pomóc. Miasto musi wziąć odpowiedzialność za swoich zwierzęcych mieszkańców, a nie zrzucić ją na organizacje społeczne. Służby często nie mają zapewnionej edukacji dotyczącej zwierząt i ich praw, co może prowadzić do rażących zaniedbań, bagatelizowania sytuacji zwierząt i niezapewnienia im pomocy.

V. PRIORYTETY PROGRAMOWE

Ta część służy podsumowaniu najważniejszych deklaracji programowych osób kandydujących.

19

Czy zobowiązuje się Pan/i do uwzględnienia kwestii żywności, zdrowia, klimatu i dobrostanu zwierząt w programie dla Krakowa na najbliższą kadencję?

Prosimy o wybranie jednej odpowiedzi.

☒ **Tak – jako jeden z ważnych elementów programu**

☐ Tak – częściowo, w wybranych obszarach

☐ Nie wiem – wymaga to dalszych analiz

☐ Nie – nie planuję uwzględniać tych tematów jako odrębnego obszaru programu

Tak, kwestie żywności, zdrowia, klimatu i dobrostanu zwierząt są ważnymi elementami mojego programu. Od lat jako mieszkanka Krakowa, a obecnie Radna działam w tych obszarach. Składałam interpelacje w sprawie zdemontowania „kolców na ptaki” z budynków miejskich, czy petycję w sprawie dorożek w Krakowie.

20

Które trzy działania uważa Pan/i za najważniejsze?

Prosimy wybrać maksymalnie 3 odpowiedzi.

☐ Miejska Polityka Żywnościowa

☐ Rada ds. Żywności

☐ zdrowe i zgodne z nowym rozporządzeniem MZ żywienie w szkołach i przedszkolach

☐ lokalna i sezonowa żywność w zamówieniach publicznych

☐ rozwój targów, jadłodzielni i kooperatyw

☒ **żywność jako element zdrowia publicznego**

☐ żywność jako element polityki klimatycznej

☒ **odejście od dorożek konnych**

☒ **program wspólistnienia z dzikimi zwierzętami miejskimi**

☐ **Inne:**

VI. UWAGI WŁASNE I DEKLARACJE

21

Czy jest jakiś temat z zakresu żywności, dobrostanu zwierząt lub zdrowia publicznego, który uważa Pan/i za szczególnie ważny dla miasta Krakowa, a który nie został uwzględniony w tej ankiecie?

Priorytetową kwestią jest dla mnie odbudowa porządných stołówek i zaplecza kuchennego w miejskich placówkach oświatowych. Za rządów Jacka Majchrowskiego doświadczony personel i dobrze wyposażone kuchnie były stopniowo zamieniane na niskiej jakości cateringowy outsourcing. Chcę dążyć do tego, by w krakowskich przedszkolach i szkołach dzieci otrzymywały pełnowartościowe i zdrowe posiłki przygotowywane na miejscu.